

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és keddnapokon is.

Előfizetési árak:

helyben:			
1 évre	12.-	fr. 12. évre	14.-
6 hó	6.-	fr. 6. évre	7.-
3 hó	3.-	fr. 3. évre	3.50
1 hó		fr. 1. évre	1.20

Hirdetési díja:

8 hasábos posztos egyszori hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltár sora 15 krajczár.

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak parolójában.

Bérmertőlen leveleket csak ismeri kézfől fogadunk el. Kéziretöket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-csanádi egyesült vasutak parolójában van a híredek, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok bérmentve ktlendők.

A Krajcsik-féle eset.

Budapest, márczius 21.

Hogy mennyire ki van merítve a szabadelvű párt türelme is, tanúsítja a Krajcsik és Polonyi esete, mikor egy Krajcsik, egy soha senkit nem bántó jámbor képviselő annyira megy, hogy az izgalom százhözöt, a ki magát Budapest főváros közgyűlésén meghuzta mint egy lyukban, de a parlamentben párta védve alatt nyelvél összevissza hadonász, — lebitangolta. Polonyi sápadtan kérdő környezetétől, hogy mivel sértette ő meg Krajcsikot, mintha Marat kérdezte volna, hogy mivel sértette ő meg Cordei Saroltát? Azzal sértette meg, a mivel sértette az egész pártot már hónapok óta, amely pártnak Krajcsik is tagja, s a mely pártnak minden egyese egy gondolkozik Polonyiról, mint Krajcsik Ferencz, csak éppen hogy még kifejezést nem adott gondolatának.

Egy egész pártot hónapok óta büntetlenül sértogetni, s a büntetlenség tudatában ezen sértogést napról napra fokozni, a fiataliságnak forradalmi beszédeket tartani, s mint azt egy másik képviselő tette, még azt is jelezni, hogy a miniszterelnököt kocsijából húzzák ki. Hát hogy az e féle viselkedések külön egyéni sértogetések nem szükségese, hogy a szabadelvű pártnak összevissza kinnzott türelme a végső stadiumhoz közeledik, azt felfoghatja minden ember.

Normális körülmények közt az országában ama hevesegő fickókúak sem mentek volna neki máskülönb higgadt gondolkozásu szédatus emberek, de azon beszéd után, melyet Hoicsy Pál mondott, azon becsületellenes támadás után, melyet Eötvös Károly elkövetett, — mérsékletet követelni, csont és husból álló gyarló emberektől nem lehet.

Már is nagy próbáját állta ki az ő higgadságának a szabadelvű párt. Ugy vagdalták és boncolták idegöit, érzékait, mintha nem is élő lényekből álló testület, hanem egy hulla volna. Olyan fráterek, kik a képviselőházban ülnek ugyan, de a kriminálisták özönéből csak is bizonyítékok elégtelenségével tudták kiküzdeni magukat; oly egyének, kiket a társadalom már kidobott magából, s csakis kiskoru választókörleteiknek köszönhetik, hogy mint képviselők, tisztességes emberek közt ülhetnek, — még ezek is vérszemét kaptak arra, hogy az ország legelső tekintélyeinek morális és hazafias leczkéket adjanak, mintha a bordélyházakból kiszabadult hetaerák adának leczkét Damjanichnének vagy Veres-Beniczký Herminának.

Es ha nem veszi magát észre az ellenlenség, ha kihívó, dölös, elbizakodott szerepében nem ismeri be azt, hogy ő a többségnél minden tekintetben gyengébb, ha az utcára vitt agtálás kitöréseit nem mérsékeli avagy mérsékelni nem lesz képes; ha a tömeg felizgatott szenvedélye merényletekbe fog átmenni, s az utcákat Manlicher golyók sörpik végig; akkor aztán vége lesz az immunitásnak, mert mikor a higgadt és mér sékelt intó szavak helyére a fegyver lép és a fellázított tömeg ordítását vérbe fojtja, — akkor a szélbali honatászkodó paradicsomi kigyóskodás mér reg-foga is kiesorbul.

Ha a tömeg azt a tanácsot követi, amit neki Hoitsy Pál az ellenzéki képviselők helyeslése közt adott, hogy a miniszterelnököt husza ki kocsijából, hát a történelem mártyrjainak száma egy oly alaknak szaporodnék, melynek emlékenél vallásos rajongással állna az utókör. Egy Mekka képződnék sirdombja körül, — ámde a nép, mely a gyalázat eme bolyegöt nemzetének homlokára sütné, meglenne vetve a világg, és megverve az igazságos Isten által.

Igaz ugyan, hogy a fanatizált, a Krisztust is felfesztöt tömeg csak gunykazajjal fogadja e fenyegést, de nem fogadná gunykazajjal az emberi igazságszolgáltatás sújtó kezét, mely a bünököt, még ha a föld gyomrába bujnak is, utoléri. Közönséges gonoszoknak tartaná öket az egész művelt nép, és kiadná minden állam a rend-

fontartás fegyveres kezének egy pillanattig sem tudnának ök ellentálni, s majd akkor vönnék észre, akár-e a többség forradalmat? Uldözött vadak gyanánt, haly nélkül, melengetöt tűzhely nélkül bujdosolva, s elkövetett bünük megbánásának szörnyétől marcangolva, átkozták meg azokat, kik most mint lösz démonok, az izgatás szövetneket lobogtatják fejük felett.

Ok, kiket a fanatizmus már elragadott, bizonynyal nem egy gongolkoznak. Ok a szabadság hőseinek képzelik magukat, kiket éppen a szabadság tulságos élvezete mérgezett meg és hozott deliriumba. — A szabadság netovábbjának leges legszölösbb fokán szödültek el, éppen ez a bajuk, mert ennyi rakonzatlanságot a világ egy állama sem türne el. Ennél nagyobb szabadság már nincs, ezt már fokozni nem lehet, csak elvesztetni. A féktelenségtől csak egy hajszál választ el, s amit ez a hajszál elszakadt, a szabadság szelleme önön kardjába döl s a felidézett Medusa fejek vessik át töle a szoropet.

Hanem persze, mindezekre nem gondolnak Hoitsy Pálék. Ok a képviselői sérthetelenség palladiuma alatt bizton érzik magukat, csak a tömeget izgatják, de a melyet immunitás nem védelmez; a tömeg a villámháritó bürös körén kívül ki van téve az istennya hullásnak, és csak a legelkiismeretlenebb demagogia lovalhatja azt, isteniséértére, a biztos helyről. Hanem hát tessék kiállni a demagog uraknak is oda, ahol a véssördögök farkát ráják, hogy ébredjen fel, akkor legalább ha izgatnak, hát szembe állnak az izgatás következményeivel, de pih! A száraz helyről izgatni!

S valóban ott vagyunk, hogy ha ez tovább is így foly, a következményekért nem állhat jót senki. A vérsze való fokozkinti beleheccszölösés sebesen szokott menni, a hangulat napról napra jobban elmérgesedik, kitörhet a házban, kitörhet a házon kívül, mert a Krajcsik féle eset azt bizonyítja, hogy a pohár esordultig telt. G. B.

ben az egyetemtanács feladata lesz minden ily esetben megvizsgálni azt, vajjon a maga részéről feylemi eljárásnak helye nincs-e s a mennyiben az akadémiái feylelem és tisztesség szempontjából legkisebb kifogás alá esik, elvárom, söt megkövetelö, hogy az illető ellen a feylelemi eljárás azonnal megindittassék s a büntetés köllő szigorral szabassák ki és minden egyes ilyen esetről hozzam sürgös jelentés tétések. Kijelentem továbbá, hogy a mennyiben a tud. egyetemi ifjuság még ezentul is nagyobb számmal venne részt utcazi tüntetésekb, csoportosulásokban, szarvagásokban vagy erőszakoskodásokban, ugy szintén, ha az akadémiái hatóságok bár mely rendelkezése a f. j. s. r. é. szöröl a legkisebb ellen ség gúlésseltalálkozónék, ugy a tud. egyetemet a folyótanévre befogom záratni, mely intézkedés hátrányos következményeit a hallgató ifjuság önmagának lesz kénytelen tulajdonítani. Budapest, 1889. márcz. 21. Gróf Csáky s. k."

Egy zuglapszerkesztő felmentése.

(Az Ormos-Kádár sajtóper.)

I.

Az aradi esküdtökek, tegnap reggeltől estig tárgyalta az Ormos temesi alispán és Bessenyei Ferencz fözsolgabíró ügyében hivatalból indított sajtóper.

Az eredmény rendkívül meglepő, csak nem megdöbentöt.

Egy zuglapszerkesztöt a legundokabb piaktöt és rágalmat szörtä a megye két — kétségen felül tisztelt és becsült — fösztíz viselője ellen.

Egy embert, a ki országosan körözve volt tegnapig, a ki ellen az elfogótási parancs Somogyi aradi rendörkapitány zsebében volt és annak egy rehavajása csak az utolsó perozben vonatott vissza, — ezt az embert ép bürrrel eresztették el az aradi esküdtök.

Miért?

Mert az esküdtök ítélete szerint: Kádár-Binder rágalmazott ugyan és becsült sértést követelt, de — azért nem vétkez.

Nem akarunk, nem tudunk most erről az abszurdumról írni.

Nem fejtögetjük, hogy mi lesz az ilyen ítéleteknek a következménye.

Talán visszatönt erre a verdiktre de most nem tudunk elég nyugodtak lenni. Pedig nem kellene semmi tekintetben óvatosaknak lennünk.

Van egy talizmánunk, egy nagy garancziánk arra az esetre nézve, hogy aha meg feledkezönék a hatáskörünk és irötölünk tisztelteléről: Felmentene bizonyosan az esküdtökeket.

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy Madzsar Károly dr. alügyész az ítélet ellen sem miségi panaszt jelentett be, mig Múlek Lajos elöbbit semmisségi panaszát visszavonta.

A tárgyalás folyamáról adjuk a következő részletek tudósítását:

Az esküdtök kisorsolása előtt P. a guba elnök kijelenti, hogy a vádhatóság got Madzsar Károly dr. alügyész Józsa képviselőt, pótbírónak pedig Gallu Fozsa hivatott meg. Jelenül tovább, hogy a vádhatóság a hozzá befolyt jelentés szerint a vádhatóság iránti jogot átruházta a magánpanaszosok képviselőire, a kiket most köllöz egyezzenek meg.

Madzsar Károly dr., a vádhatóság képviselője, kijelenti, hogy ő a magánpanaszosok képviselőjének engedti át a jogot.

Erre következt az esküdtök kisorsolása.

Távol maradt: Varjasy József, Elmaradásukat igazolták: Nachtnabel Odön és Trutia Péter.

A kisorsolás alkalmával Múller Károly, a magánpanaszosok képviselője visszavetötte a következő beidézött esküdtöket: Greiner Károlyt, Heeger Ernöt dr.-t, Adler Lipöt dr.-t, Kemeczy F. Károlyt, Nikolett Pétert, Brunner Ferenczet, Heinecz Gábort, Andriány Gusztávot, Rosenberg Miksát és Kaddéó János dr.-t.

A vádlott képviselője, Múlek Lajos dr. visszavetötte a következő esküdtöket; Szalay Antalt, Steinitzer Pált, Millig Józsefet, Barkó Ferenczet, Szontagh Gyulalt, Nemann Adolfot, Schvob Aurélt, Weiss Sándor dr.-t, Némethy Károlyt, Turay Antalt, Takács Sándor dr.-t és Páris Lajos.

Kisorsolás után az esküdtökektől az alábbiak lettek: Wadovszky Gusztáv, Hack Frigyes, Elia Armin, Hirschmann Vilmos, Erdnyey Gyula, Hudecz Emil, Tönnér Armin, Koscsis Lajos, Párecz Gyula dr. és Kriszpin József rendes. — Csáky Károly és Döngl Lajos póttötagok.

Sorsolás végetztével az esküdtök a törvény alkalmazó bíróság helyet foglalt a tárgyalási nagy teremben.

A törvényt alkalmazó bíróság elnöke volt P. a guba Vazul bíró (Ottirubay elnök helyett, ki családai gyászért) Elöadó bíró: Fábian Lajos, szavazó bíró: Aknary Antal. Jegyzök: Gruber Géza és Solyom Andor.

Ifj. Ormos Zsigmond kir. tanácsos, temesmegyei alispán és Bessenyei Ferencz temesi központi járási fözsolgabíró, kik személyesen jelen vannak, képviselője Múller Károly ügyvéd.

A vádlott Kádár (Binder) Antal temesvári hírlapíró, a „Der Fremdtüchte Landbote“, majd a „Der Fremdtüchegsüm“ német politikai lapok szerkesztője, a ki szintén személyesen jelen van. Védi Múlek Lajos ügyvéd.

Elhelyezkedés után P. a guba elnök röviden elöadja, mi képezi a mai sajtóper tárgyat. Mintán az esküdtök a szokásos esküt letölték, figyelemzteti a közönséget, hogy magát illendően viselje, ugy szintén a

panaszos s a vádlott képviselőit, hogy a törvény által megengedött kereten belül, maradjanak s lehetőleg higgadt modorban engedjék lefolyni a tárgyalást.

A vádlott Kádár elöadja, hogy neve Kádár, elöb Binder Antal velencei szülöletén, családosa, 36 éves.

Erre felolvastattot a vádlevél, melyből kitönik, hogy Kádár a legszöröb rágalmakal illette Temesmegye közigazgatásának fejtöt s öket rágalmazásokkal, ajuas üzérkedések vádjával sértette meg. Azt hangoztatja folyton, hogy ifj. Ormos Zsigmond alispán nagybátyja, a fösispán hatalmanak és erejének tudatában sok szegény petrovvölözi lakos ingatlanát rablö mödra keresztül vitt árverésen a maga kezére kapartotta, öket földöntöztöká tette. Ö valóságos árverési hyéna, ki büntetlenül vitte végbe üzelmét. A vagyonlöfö kifosztott néphözbe, Kádárhoz fordult orvoslásért, mintán a hatalmas urakkal szemben mit sem tehetett s azért ö, t. i. Kádár „Nyilt levél a belügyminiszterhez“ az igazságügy miniszterhez“ ezimben külön kiadást adott ki lapjából, a melyben a kormány figyelemét hívja fel az alispánra, a „kedves Ormos urra, a ki minden árverésen ura maradt a helyzetnek, ki most is büntetlenül jár, nagy arát játszik, hajtat fnyeg lovas urí fogatán. Ebből is kilátzik a régi közmondás igazsága, hogy a kis tolvajokat fel akasztják, a nagyokat pedig szabadon jární hagyják. Eit, ilyen tetteket csak Ormos fösispán unokaöccsese tehetne, mert biztos volt abban, hogy nagybátyja hatalma képes lesz elnyomni a panaszosokat.“ Bessenyei fözsolgabíró különös protekcziója a lató Utó vin községben Stolniczy jegyzöt hasonló árveréseket vitt keresztül, kétségbeejtve s kifogattva vagyonából a szegény köznépet. Az Ormos-klikknek önm sem becsülsere, sem tisztaságát való igénye, mert minden védekezés nélkül eltürik, mikor nyilvánosan szemükbe mondják, hogy a szegény ember rek vagyonát lelkiismeretlen módon megszerzték és elfoglalták. Mindezek rágalmazó, sértöt kifejezések. Panaszosok kérik Kádár Antal ellen, ki a visszalát so ran elismerte, hogy ő a kérdéses cikklet szerzője, becsületsértés és rágalmazás vétségö miatt az eljárás megindítani.

Mint látható, a vádlevél ezorint a kérdéses cikkletben a közigazgatási hivatalnokok ellen elég inkriminálható kifejezés fordul elő.

Felolvastattak ezután az inkriminált cikkek.

Múller Károly kéri az elnököt, hogy nagyon ödvös lenne, ha a német cikkkeket hitelen Magyarország forditásban is fel olvassák, hogy azt az esküdtök tisztán, tökéletesen megérték.

Pagnba elnök megkérözi, hogy azt úgy is magtette volna. Kádár aztán Kádárt, kiván-e elözetesen is nyilatkozni az ügyben?

Kádár kíván ölozetesen nyilatkozni. Egész öszinteséggel elmondhatja, hogy az inkriminált cikket nem az urak iránt táplált gyöblöletből kifolyólag írta, hanem írta a sok panasz miatt, melyet ölötte emelt a minden jogorvoslattól megfosztott szegény, szerencsétlen nép. Meg van gyözödve arról, hogy az állításnak igazsága kiderül s kéri az esküdtökeket, hogy ez esetben mentse föl.

Erre felolvastattak az inkriminált cikkek elöb az eredeti német szövegben, és a Steinitzer Felix hités tolmácos által fordított magyar szövegben is.

Három ilyen cikk van.

Az első a minisztertanács figyelembe ajánlott nyilt levél, mely a „Fremdtüchte Landbote“ 1888. évi június 9-iki számban látott újpilvögöt s a mely csakugy hem zseg a sértöt kifejezésektől. Elöadja benne a szerző, hogy Temesmegye közigazgatása meg van bélyegezve, mert olyan dolgok megbevitelét engedti meg magának, melyekre fel köll hívni a kormány figyelemét. A fösispán hatalmában elbizakodott unokaöccse ifj. Ormos Zsigmond alispán azt hiszi, hogy viselt dolgait, rablö eljárását senki sem özi ellen. De megcsöfödött, mert a nevezett lapnak adatai, hitelos bizonyítékai vannak az alispán ellen. Egyre máris fogtagotta ki a szegény petrovvölözi parasztokat, lelkiismeretlen mödra keresztülvitt árveréseken, melyeken a földket potom árómaga szerezte meg. Példákép felhozza a b a j Gyula, Dölös Szida, Obrádi György, Sztücs Ili, Porándi Péter, Vöja Zeiva és még számos petrovvölözi lakos esetét, kiknek földjét, házát, kertjét ögyüttöt 70—80 frótért vásárolta meg. Küönösen Völin Györgye nehéz helyzetű festi, a ki „sz:mélen mödra“ kirabolottott s most házról-házra köldöl. A „kedves“ Ormosnak bünlársává lett a petrovvölözi jegyzöt is. Az alispán valóságos árve rité hyéna, korlátlan ura a helyzetnek. A cikk megemlékezik ezután Bessenyei fözsolgabíróról, kinek protekcziója alatt az utvini jegyzöt az árveréseket fogasztottotta. Természetesen reá is rak egy ösomö illedelmese kifejezést.

A másik cikk, a „köziság s g tás hyénái“ ezimben jú 21-én jelent meg ugyonakal, „Fremdtüchte Landbote“ -ban. Ebben ömondja Kádár, hogy az Ormos-klikk ellen, két év óta folytat harozot s már a fővárosi sajtö is felkarolta a botrányos ügyöt, így a „Pesti

LEGUJABB POSTA.

— Bismarck Herbert gróf márczius 21-én Londonba utazott és pedig a „Börzenzeitung“ értesítése szerint azt, hogy a Németország és Anglia közeledésére nézve fenforgó utolsó vitás kérdéses is megol daszanak az érdekeltségök személyes megbeszölös útján. Maga az a tény — jogjai meg a „B. Z.“ — hogy már csak nézetel terésekröl van szó, melyek személyes érintkezés útján kiegyenlíthetök, a legjobb reményekre jogosít a német-angol szövetség lét rejötöt illetöl.

— Belgrádból illetékes forrásból teljes adatainkban nyilvánítják ama híres teleceket, mintha Milán király és a regensseg köztöt Szerbia bel- és külpolitikáját illetöl bizonyos megállapodások létesültek volna. A regensseg a jelzett irányban már azért sem kötelezhetette magát, mivel szigoruan alkotmányos alapon áll és így nem vállalható kötelezettségeket, melyek a felelös kormány hatáskörébe tartoznak.

— Crispi nyilatkozatairól Rómából ezeket távirják: A többség gyűlésén, melyen 122 képviselö volt jelen, Crispi kijelentette, hogy mivel az utöbbit válság pénzügyi nehézségeköl támadt, a kormány el van határozva, hogy a hászódó revizijián kívül semmi új adöt nem fog inditványozni és a hiányt megtakarítások által fogja fedezni. Elhhez a kormány barátainak támogatása szükséges, s ö, Crispi számít rájuk. Sem a külös, sem a belös politikában nem fog változás történni, s a zsinörmérték a belpolitikában a szabadság, a törvény korlái közt, a kül politikában a szövetségesség államok békéjének biztosításá. A kormány parlamentiá magatartása felül interpelláltván, Crispi kijelentette, hogy abban sem történni változás és ök bátran támogathatják a kormányt tanácsokkal. A jámbor alapítványok ügyében tett javaslat fölül interpelláltván, ugy válaszott Crispi, hogy a javaslatnak csak az a csélja, hogy az elavult alapítványi formákat megváltoztassa és a szegényeknek 670 milliónyi öriási tötök biztositon. Crispi arra kérte az öszegyütöket, válasszák meg a költségvetési bizottságba azt a négy jelöltet, kiket a kormány ajánlani fog. A választás holnapután megy végbe s a kamara hangulatát fogja nyilvánítani.

— A képviselőház esztörtöki tölése eszen deszen folyt le, nagyob kérdeket nem költe — Folytatták a véderö javaslat 24. és 25. szakaszainak tárgyalását. Gosztönyi Sándor, Majthényi Adam, Csáth Zsigmond, Horváth Adam, Szalay Imre és Madarász József beszöltek formailag a szakaszok ellen, de szóba hozva a képviselötög legtarabb és legheterogenebb themakat. Ify Gosztönyi, Ráköcy hamvainak haza szállításáról; Szalay meg a miniszterelnök bérkocsijának lovairöl beszölt; Csáth átkalán dozött a magas politika regiöiba s felmondá a német szövetséget, grimacsookkal tartva derültáegben a házat vagy másfél öráig. Legtöböt és legtarágyilagosabban szölt a dolghoz Horváth Adam. Az utölös szönök, az öreg Madarász föképp közjogi kérdéseket s a hazafiaság fogalmát igyekezett fejtegetni — hatásra számított nagy hanggal. Ezzel a vita folytatása mai ülésre halasztották. Az ülös beázása elött elnök a mentelmi bizottság felolvastott jelentése folytán felhivta a ház azon tagjait, kik a Rohozny féle esetenk tanui voltak, hogy vallomástétel végött a bizottsági elnököl, vagy a bizottság elött jelentkezzenek. A vallomásök pontos felvétele özlijából gyorsirok bocsáttatnak a bizottság rendelkezésére. A véderö-vitához még hét szönök van följegyezve.

A miniszterelnök nem volt jelen az ülésen, mert hosszabb kihallgatáson fogadtá ö felsége, s ezután felhalmozódott hivatalos ügyeit intézte el.

Az egyetem tanácsához Csáky közöktatási miniszter a következő rendelöt intézte: Felhivom az egyetem tanácsát, hogy feylemi hatalmát az akadémiái rend és feylelem közvetlen megsértöt ellen a legna gyöbb szigorral és erélyvel gyakarolja, egyuttal érteimtel, hogy az igazságügyminiszter urat a királyi büntetöt bíróságok utasítása végött, ugy szintén a fővárosi rend örséget egyidejölleg megkerestem az iránt, hogy minden egyetemi hallgató ellen meg ejtöt vizsgálótöl, illötölleg meghozott itölletöl az egyetem tanácsa azonnal értesittessek. A fennálló feylemi szabályok értelmé

BUDAPESTI TŐZSDE.

Március 22-én.

		Pénz		Pénz		Záloglevelek.		Pénz		Pénz	
		Ár	Ár	Ár	Ár			Ár	Ár	Ár	Ár
M. kir. arany. adóment. 4 g.	101 80	101 90	Magy. orsz. bank részvénytársaság	—	—	M. földhitelt. paptrétek 5 g.	102	102	100	101 50	
M. papírjadék adóment. 5 g.	94 25	94 55	Osztrák hiteltársaság	311	311 20	" " " " " " " " 4 g.	96 75	97 25	103	127	
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 5 g.	145 25	146 —	Osztr.-magyar bank	880	885 —	" " " " " " " " 5 g.	103	103 —	101 50	102	
M. v. köl. 120 frt egyet dbkban	145 25	146 —	I. magyar iparbank	153	156 60	Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 g.	102	102 30	101 90	102 50	
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.)	—	—	Pesti magy. keresk. bank	712	715 —	Osztr.-magyar bank o. é. 5 g.	101 90	102 50	99 60	100 —	
M. 1876. kel. aranyban (els.)	99 50	100 —	Bécsi bizt. társulat	218	17 —	" " " " " " " " 4 g.	99 60	100 —	103	103	
Adóment. 5 g.	—	—	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	165	—	Pesti keresk. bank " " " " 5 g.	101	101	101 25	101 75	
M. 1873. kel. ar. v. szb. (els.)	119	120 —	Első magy. általános bizt. társ.	3140	3150 —	Albina tak. és hiteltint. " " " " 6 g.	101	102	—	—	
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5 g.	115	115 50	Fonciere pesti bizt. társ.	66 50	67 —						
M. kir. nyereségy-kölcsön 100 frt	138 50	139 50	Pannónia-francia bizt. társ.	—	160 —						
50 frt árbja	138 50	139 50	Pannónia vissz. társ.	945	956 —						
Tiszai és szegedi kölcsön 4 g.	126 50	127 50	Concordia malom	528	531 —						
" " " " " " " " " " " " " "	104 75	105 25	Első budapesti malom	1045	1050 —						
M. k. földm. kötvények 5 g.	104 75	105 —	Erzsébet malom	242	244 —						
" " " " " " " " " " " " " "	104 50	105 50	Hengermalom	595	600 —						
M. k. földm. kötvények horvátb.	104	—	Lutza malom	252	255 —						
orsz. 5 g.	104	—	Molnárak és sütők malom	353	358 —						
M. k. földm. kötvények erdélyi 5 g.	104 50	105 —	Pannónia malom	785	760 —						
erdélyi jel. urk. vk.	—	—	Viktória malom	130	132 —						
(100 frt 5 g.)	98 50	99 50	„Adria“ m. tengeri hajó társ. t.	—	—						
Szőllődezsavált. kötv. (100 frt) 5 g.	99	100 50	Alföld-fiumei vasút 5 g.	175 50	176 50						
Pest var. kölcsön 1870. évből 6 g.	159 75	161 —	Bátassák domb. sáskány vasút 5 g.	—	—						
" " " " " " " " " " " " " "	107	109 —	Déli vasút 5 g.	—	—						
Budapest főr. 1880. kölcsön 6 g.	100	100 25	Eszaki-keleti vasút 5 g.	154 50	155 50						
Budapesti bankgyes. részvén. t.	100	100 50	Erdélyi vasút 5 g.	194 50	195 50						
Magy. ált. hitelbank	281	281 50	Győr-sopron-ebenfurti vasút 5 g.	142	143 —						
Magy. jel. hitel. II. kib. in. elism.	99 25	99 50	Kassa-oderbergi vasút 5 g.	160 50	161 60						
Magy. leas. s pénzváltóbank	—	—	Magyar galiciai vasút 5 g.	157 60	158 —						
			M. ny. v. (sz. győr-grác-iv. ut.)	232 50	233 —						
			Osztrák államvasút 5 g.	188	189 —						
			Pécs-Larcsi vasút 5 g.	246	248 —						
			Tisza vidéki vasút 5 g.	—	—						
			Osztr. dunagőzhajózási tár. 5 g.	—	—						

Hirdetéselek.

1889.1889. Cs.

Hirdetmény,

Mely szerint az aradi kir. törvényszék mint csődbíróóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1881. évi november hó 14-ik napján 10243. sz. a. határozattal Fischer és Schwarz aradi kereskedő cég ellen elrendelt csőd, a tömegnek felosztása folytán megszűnt

Aradon a kir. törvényszéknek 1889. márczius hó 6-án tartott üléséből.

Dr. Scharner. ügyész.

Több mint 500 biztos cím. nem kell többé ügyökn kölcsönök fölvetelésénél.

Több mint 700 millió forint hova 3 és fél százalékos kamatra a fővárosi pénztárterveknél.

Megjelent Pénzkölcsönt keresők kalauza.

Írta: PERCENT.

TARTALOM:
Pénzkölcsönadással foglalkozó összes fővárosi önkormányzatok, közteljesítőket pontos címre és teljes névvel. Ismertetése az összes fővárosi pénz és hitelintézetek kölcsönadási feltételeinek, Személyi hitel. Magánhivatalnok, tisztviselő, katonatiszt, hivatalnok hol kap hitelt? Gavallerváltók. Kölcsönfelvétel és nyugdíj-vekre, diplomákra, indexre. Kölcsönkereskedőknek. Hitelt nyújtó nagykereskedők, gyárosok címe. Kölcsönüggyalánosra. Jelzáloglevél, jövedéjegy, amortizáció és kaptalan kölcsön. Kölcsön iparosoknak, Minden segéd-kezelő iparos hitelképes. A váltó és kölcsönvétel mellékelt Betáblázási eljárás, Beadványok, mellékletek mintái. Az uszóra törvény. Leleplezett hitelszövegek. Pénzkölcsönt felvétel és átutalás. Az uszóra törvény mint mentőszöveg; annak kijátszása.

Ar. 50 kr.

Megrendelhető postatalányival vagy levelbéllyel a „Magyar Értéktárs” kiadóhivatalában BUDAPEST, Váci körút 7. szám.

Hirdetmény.

Arad kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131. 1881. sz. a. kelt és a nagy- magy. k. Belügyminisztérium 54184/1881. sz. a. kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján a ház, kert, szőlő, földirtók és bér- lők felhivatnak, hogy udvarukban, kertjükben, szőlőjükből és tanya földjeiken található gyümölcs- és díszfák, bokrok és cserjékről a hernyófészkek és pete gyűjtésére a 1889. márczius 25-ig leszedések és azokat fűvesztévre alkalmatlanná nem szolgáltatni helyen elégettesék, tavasz és nyár folyamán alatt mutatkozó hernyókat és her-

nyó hálót mutatkozásukkor azonnal leszedes- seket és elégettesek.

Minden tulajdonos és bérlet felhivatnak, hogy a mennyiben szomszédja a fennebbi kötelezettsé- geleget nem tenne, azt a kapitányi hivatalnál be- jelentse.

A hivatkozott szabályrendelet 4. §-a értel- mében a rendes hernyóztást mulasztó tulajdono- sok vagy bérlet a mellett, hogy az általuk elmu- asztott munkákat az ő költségekre hivatalból fog elrendeltetni 25 frt erejéig s a bejelentést mu- lasztó szomszédok pedig 10 frt erejéig fognak az elkövetett kihágások büntetetténi.

A kártékony rovarokat pusztító éneklő ma- darak kímélése különösen ajánlatik a lakosság figyelmébe.

Arad, 1889. márczius 1.

Urbányi, főkapitány.

Szavost Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület párt- fogása a 10 kormánybizományi, olaj, gaz- dasági és kertészeti magvak üzlete Budapest, V. Arany János-utca 11. szám.

ajánl

sankamentes lóherét és luczernát, eredeti répmagvakat 5 és 10 kg-os csomagokban is a m. kir. állami megvizsgáló állomás olma- rával ellátva; minden egyéb kerti és gazdasági magvakat; fűmag keveréket, legelőbe és pásztilva valódi gépelemeket, kocsikecsőt, carbolumot (fatólító), amerikai és osztrák petróleumot, zsákokat, ponyvakat, löpököröket és minden egyéb gazdasági szükségleti cikkeket.

Részletes árjegyzék kívánatra bérmentve meg- küldetik.

Minden résztvevő kiállítás első éremmel, a bronzos kiállítás első osztályú díszkövetéssel kitüntetve. 96-3-3

M. kir. államvasutak. 97121 D.H.

Pályázati hirdetés.

A m. k. államvasutak alulírt igazgatósága nyil- vános pályázatot hirdet 15 drb. fékes fedett marhaszállító kocsi, 75 drb. fék nélküli kovácsolt vas kerekkel bíró fedett marhaszállító kocsi, és 10 drb. kézi és Westinghouse fékkel, göcsfűtés és gázvilágítással berendezéssel ellátott közepes folyosós III. oszt. személykocsit szállítására.

Az ajánlattevőre és a fentírt szállításra vonatkozó feltételek, valamint a járművek vázlatrajzai az 1889. évi márczius hó 20-tól fogva az ajánlati tárgyalás napján déli 12-2 óra közt az igazgatóság gépészi szakosztályának D.II-ú egyenestályaán (Andrássy-ut 75. III. emelet) megtekintethető s ezen Andrássy-ut 75. III. emelet- nyomtatja és kiadja az Ungerleider-téle könyvnyomda Aradon.

let tart 5 frt 50 krré az ajánlatot tenni szándéko- zóknak át is engedtetnek.

Az ajánlatok, melyek tetszés szerint vagy az ösz- szes fentírt járművekre, vagy csak azok egyes nemire vonatkozhatnak, bepecsételve és 50 kr. ma- gyar bélyeggel, valamint „Ajánlat 97121/88” szmhöz felirattal ellátva legkésőbb az 1889. évi április hó 15-én déli 12 óráig D.II. gépészi szakosztályunk irodájában [Andrássy-ut 75. III. emelet] lesznek be- nyújtandók.

Az ajánlatokhoz oly értelemű nyilatkozat csatolandó, hogy az ajánlattevő a szállítandó járművek szerkez- téséről, minőségéről és előállítási módjáról, valamint a szállítási feltételekről teljes tudomást szerzett, azo- kat feltétlenül kötelezőnek fogadja s azon esetben, ha a járművek szállítása ő reá ruháztatnék, kötelezi ma- kát azokat pontosan a rajzok és feltételek szerint el- géseztetni. A járművek vam és bérmentesen a m. kir. államvasutak Budapest—józsefvárosi állomásra szállí- tandók és az árak ennek tekintetbe vételével lesznek az ajánlatban kitéve.

A fentírt járművek szállításának végrehá- táridejéig az azok szállítására vonatkozó szerződésnek a kömunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága által történt jóváhagyása napjától és milánó 4 (négy) hónap határozattal meg, s a szállító köteles leendő ezen szállítási határidőnek meg nem tartása esetén minden egyes nap és minden egyes kocsi után 5 frtnyi bírságot fizetni.

A m. k. államvasutak igazgatósága fenntartja ma- gának azon jogot, hogy tekintet nélkül a felajánlott árakra a járművek szállítását akárkire és akarmily- szerűben biztassa, vagy hogy a szállítás átadásától egészen el is tekintsen.

Bánatpénz fejében az ajánlott járművek értékének 5 százaléka készpénzben vagy pedig állami letételek- re alkalmas értékpapirokban teendő le, melyek értéke a napi árfolyam 90 százalékaival azon esetben azonban, ha ezen árfolyam a névértékén magasabb volna, csakis ezen utóbbinak 90 százalékaival vétezik számi- tátsba.

A bánatpénz ajánlati tárgya és fentírt hatá- rideje előtti nap déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáráján Budapesten (Andrássy-ut 75. földszint) teendő le.

Az előírt feltételektől eltérő ajánlatok, valamint olyanok, melyek a kitesztet határidőre be nem érkez- tek, vagy távirati uton tétettek, végre olyanok, melyek után az előírt bánatpénz le nem tétetett figyelembe nem vehető.

Végül megjegyeztetik, hogy a szállított járművek- ért befizetésre kerülő összegek után 1 tízed százaléka azaz egy pro mille a m. k. államvasutak nyugdíjra nem jogosított alkalmazottainak, segélyalapja javára adományképpen le fog vonatni.

Budapest, 1889. márczius 14.

Az igazgatóság.

Kevés haszon, nagy forgalom.

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült veendőmet és a t. közönsé- get, hogy a legújabb árucikkeivel dusau ellátiam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehéremű-áru

és

gyermekjáték-üzletemet.

Lezállított áruk, me sés olcsóság és a cikkek finomsága felülmulthatlanok.

Egy végrázón 30 rtf. 4 50 5 50 6. — 7. — 8. frt.
Csoda creas és szilésziál vasson 5. 6. 7 8. 15 forintig.
Különféle vásznak rtf. 12. 14. 18. 20. 25. krajcár.
Kanarasz, oxford, zephir, 1 vég 30 rtf. 5. 6. 7. 8. 9 frt.
Különféle legujabbak 18. 20. 22. 25. 30 krajcár.
Kartanak, legujabbak 16. 18. 20. 22. 25. 30 krig.
Divatos barketok 16. 20. 22. 25. 27. 30. 36 krig
Kiválóított és szines szövetek 16. 18. 20. 25 kr.
Creppok, beagok, csamírok, loden. dupla széles, minden színben 30, 35, 40 50, 60, 70 kr.
Fekete lüsterok 20. 22. 25. 30. 40. 50.
Fekete ternok, kasimír és Crepp, dupla széles 50, 60, 70, 80, 90, 1. — 180-gy.
60. 90. 1. — 180-gy.
Finom czarna mosókemék gyermek és férfi öltönyökre, 25. 30. 40. 50 kr.
Vitorlavásznek 20, 22. 25. 30 kr.
Törülközők 16. 18. 20. 25 kr.
sztalenkendők és pohárörülök 20. 22. 25. 30 fr.
sztalteritök szinesek 34. 40. 1. —. 1.20 1.50, 2 frt.
sztalteritök és asztalkendők 6 személyre 8.50 4. —, 12. személyre 6. 7. 8 frt.
Csipke és juttóffüggyök 20. 22. 25. 30. 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 drb 40, 50, 60, 1. — 3 frtig.
Női és gyermekcipők csodás olcsó árba.
Gyermekcipők 5.50 6.50 7.50 8.50.
Eszernyők 90 kr. 1. 1.20 1.30. 2, 3. 4. 3 frt.
Finom shifon, oxford és kretoningek 90. 1. —, 1.20, 1.50, 1.80 2 frt.

Dolgó-ingek 65. 70. 80. 90 kr.
Férfi lábvalók vászonból 60, 70. 80. 90 kr.
Finom női ingek 65 75 85. 90. 120 150.
Fehér és szines alászkonyák 80. 90. 1. —, 1.20, 1.50.
Mellfűzők 60, 65. 70. 80. 90. 120. 150.
Gyermekingek 60. 70. 80. 90. 1. —
Nyakkendők 14 18. 20. 25. 30. 40. 50 kr.
Finom női hálócsorottek 70. 80. 90. 1. — 1120 150 kr.
Harisnyók nők férfiak és gyermekek számára 8 10. 15. 20. 25. 30 kr.
Gallérok 16. 18. 20 kr.
Manóhettek 25. 30. 35 kr.
Munkás sapkák 25. 30. 40 kr.
Gyermek és férfi nemeskalapok 1. —, 1.20 1.50, 1.80 frtig.
Utazó-bőröndök (Koffer) 90. 120. 150. 180-gy.
Kézi kosarak 25. 30. 40. 60. 80. 1. —, 1.50.
Cábrnt, selyem és glöcekstyk minden színben.
Gyermekruhák, fiúk és leánykák részére.
Szőnyegek paplanok és pokrócok. Gépész-élőnyök, gyermek és női kötők. Mindennemű selymekendők, szabóelők, szallagok, rúsohek, virágok gom. k. csornák, pamutok, pénzsek, dohány. és szivárokok szál és tollkések, kanalak, fog-, haj- és ruhafók uj tajtpipák és szipkák, illatszerek, albumok, iskolatáskák, poharak, csomagés-tányérok, vajtartók.

Ezeket kívül felhívom a t. közönség. figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállítású bazáromra,

mely a lezebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva. A t. közönség pártfogására és látogatására tisztelettel eszedezem.

KILÉNYI ADOLF ARAD,

főter. arena-épület. a kék golyóhoz.
Postai megrendelések pontosan teljesítetnek. Csemagolás ingyen.